

Addendum DNR 2011

Afwijkingen en aanvullingen op de DNR 2011 (herzien juli 2013), hierna te noemen DNR 2011

Algemeen

1. In afwijking van artikel 1 DNR 2011 wordt verstaan onder Toerekenbare tekortkoming:
Een toerekenbare tekortkoming als gedefinieerd in het Burgerlijk Wetboek.
2. De adviseur is in aanvulling op artikel 2 lid 3 DNR 2011 tijdens de uitvoering van de opgedragen werkzaamheden gehouden er op toe te zien dat het ontwerp zal kunnen worden uitgevoerd voor het in de opdracht genoemde taakstellend budget. Indien op enig moment mocht blijken dat het ontwerp het taakstellend budget overschrijdt, zal de adviseur opdrachtgever daaromtrent terstond berichten en zal de adviseur binnen de door de opdrachtgever gestelde termijn het ontwerp herzien, zonder daarvoor extra honorarium en/of kosten in rekening te brengen. Een bijstelling van het taakstellend budget zal nimmer aanleiding vormen voor aanpassing van het honorarium van de adviseur.
3. In afwijking van artikel 4 lid 1 en 2 DNR 2011 stelt opdrachtgever in overleg met de adviseur de opdracht op. De opdracht komt alleen tot stand na een schriftelijke aanbieding door de adviseur, gevolgd door schriftelijke opdrachtverlening door de opdrachtgever, tenzij het bepaalde in de opdrachtverlening afwijkt van de aanbieding van de adviseur en de adviseur binnen vijf werkdagen na de datum van de opdrachtverlening de opdrachtgever in kennis stelt niet akkoord te gaan met de opdrachtverlening.
Opdrachtgever verleent de opdracht per fase, tenzij in de opdracht uitdrukkelijk anders is bepaald.
4. De adviseur kan in aanvulling op artikel 5 DNR 2011 voor onderdelen van zijn opdracht voor zijn rekening en risico derden buiten zijn bureau inschakelen, mits daarvoor voorafgaande schriftelijke toestemming van opdrachtgever is verkregen.
5. In afwijking van het bepaalde in artikel 6 lid 1 DNR 2011 zal de opdrachtgever de adviseur zo nodig informeren over de aanstelling van een derde-adviseur.
6. In afwijking van art. 7 lid 1 DNR 2011 treedt de adviseur niet op als gevolmachtigde van opdrachtgever en kan derhalve geen handelingen verrichten waardoor opdrachtgever rechtens wordt gebonden, tenzij uitdrukkelijk schriftelijk anders is bepaald.
7. In afwijking van Artikel 8 van de DNR 2011 blijft bij de beoordeling van de juiste vervulling van de opdracht de esthetische waarde niet buiten beschouwing. Dit laat onverlet de eigen verantwoordelijkheid van de adviseur voor de esthetische waarde van het werk.
8. In aanvulling op het gestelde in Artikel 9, lid 1 van de DNR 2011 geldt, dat partijen voorafgaand aan de aanbieding van de adviseur voor aanvullende werkzaamheden, overleggen over de inhoud, de omvang en de honoreringswijze van die werkzaamheden. Een aanpassing van de opdracht komt alleen toe stand na een schriftelijke aanbieding door de adviseur, gevolgd door schriftelijke opdrachtverlening door de opdrachtgever voor de aanpassing, tenzij het bepaalde in de opdrachtverlening afwijkt van de aanbieding van de adviseur en de adviseur binnen vijf werkdagen na de datum van de opdrachtverlening de opdrachtgever in kennis stelt niet akkoord te gaan met de aanpassing van de opdracht.

Algemene verplichtingen van de adviseur

9. In afwijking van artikel 11 lid 1 sub b DNR 2011 is het de adviseur gedurende de looptijd van de opdracht uitsluitend toegestaan contacten met derden waaronder, maar niet beperkt tot, de pers en andere media, aan te gaan met betrekking tot het project na voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtgever. Deze geheimhoudingsplicht geldt eveneens voor het anderszins informatie aan derden verstrekken over het project. Dergelijke toestemming is niet vereist indien de adviseur kan aantonen dat deze contacten noodzakelijk zijn voor de realisatie van het project.
10. In afwijking van artikel 11 lid 6 DNR 2011 zijn de in het tijdschema opgenomen termijnen fatale termijnen, tenzij door partijen uitdrukkelijk anders is overeengekomen. Dit betekent dat de adviseur aansprakelijk kan worden gesteld voor overschrijdingen van termijnen in het tijdschema indien deze overschrijdingen het gevolg zijn van een toerekenbare tekortkoming van de adviseur. Indien de adviseur aantoonbaar dat de overschrijding van een termijn in het tijdschema hem niet kan worden toegerekend, is de adviseur niettemin verplicht, met inachtneming van het bepaalde in dit artikel, een nieuw tijdschema op te stellen en ter goedkeuring aan Opdrachtgever voor te leggen.
11. In afwijking van artikel 11 lid 7 DNR 2011 zal de adviseur nimmer een aanvang maken met een volgende fase, dan nadat opdrachtgever daartoe schriftelijk opdracht heeft verstrekt.

Algemene verplichtingen van de opdrachtgever

12. In aanvulling op artikel 12 lid 3 DNR 2011 ontslaat goedkeuring van documenten van de adviseur door opdrachtgever nimmer de adviseur van aansprakelijkheid voor fouten en/of tekortkomingen in die documenten.
13. In afwijking van artikel 12 lid 8 DNR 2011 vrijwaart de adviseur de opdrachtgever tegen alle gevolgen van aanspraken van derden die in direct verband staan met de uitvoering van zijn verplichtingen die voortvloeien uit de opdracht tot het maximale bedrag zoals opgenomen onder punt 17 van dit Addendum.

Aansprakelijkheid adviseur

14. Het bepaalde in artikel 14 lid 1 en lid 2 DNR 2011 is niet van toepassing. Indien de adviseur jegens opdrachtgever aansprakelijk is, is de adviseur gehouden tot vergoeding van de door de opdrachtgever geleden directe schade alsmede maar niet uitsluitend indirecte schade bestaande uit de waardevermindering van het object en de verdragingschade als gevolg van een te late oplevering, voor zover die te late oplevering aan de tekortkoming van de adviseur kan worden verweten. Onder de verdragingschade zijn begrepen, de door derden bij de opdrachtgever gedeclareerde kosten ten gevolge van de vertraging, alsmede de huurderfing die optreedt als gevolg van het feit dat het object later wordt opgeleverd. Boetebedingen, imagoschade en rentederfing komen uitdrukkelijk niet voor vergoeding in aanmerking.
15. In afwijking van artikel 14 lid 5 DNR 2011 is de adviseur op gelijke wijze als voor zijn eigen tekortkomingen aansprakelijk voor tekortkomingen van een persoon, die werkt onder gezag en/of op aanwijzing van de adviseur. Indien van de adviseur om gegronde redenen niet gevergd kan worden dat hij samenwerkt met een door opdrachtgever voorgeschreven persoon, dient hij de opdrachtgever hiervan schriftelijk met redenen omkleed in kennis te stellen, waarna partijen met elkaar in overleg treden.
16. In afwijking van het bepaalde in artikel 14 lid 7 DNR 2011 is de adviseur, onverminderd het in de overige leden van artikel 14 DNR 2011 bepaalde, bij opdrachten die betrekking hebben op de totstandkoming van een object niet aansprakelijk voor schade die daadwerkelijk aan de opdrachtgever worden vergoed door de voor het object afgesloten CAR-verzekering.
17. In afwijking van artikel 15 DNR 2011 is de door de adviseur te vergoeden schade beperkt tot een bedrag van driemaal de advieskosten met een maximum van € 2.500.000.
18. In afwijking van het bepaalde in artikel 16, lid 1 DNR 2011 dient gelezen te worden dat de aansprakelijkheid van de adviseur verjaart na vijf jaren vanaf de dag waarop de opdracht door voltooiing of opzegging is beëindigd. In afwijking van het bepaalde in Artikel 16, lid 2 van de DNR 2011 dient te worden gelezen dat het vorderingsrecht uit hoofde van een toerekenbare tekortkoming van de adviseur verjaart indien de opdrachtgever niet binnen bekwame tijd nadat hij de tekortkoming heeft ontdekt of redelijkerwijs had behoren te ontdekken, schriftelijk en met redenen omkleed bij de adviseur ter zake heeft geprotesteerd. In afwijking van het bepaalde in Artikel 16, lid 3 en 4 van de DNR 2011 dient te worden gelezen dat het vorderingsrecht uit hoofde van een toerekenbare tekortkoming van de adviseur verjaart door verloop van vijf jaren na de schriftelijke en met redenen omklede protest. De opdrachtgever kan de verjaring stuiten.
19. Het bepaalde in artikel 17 DNR 2011 is niet van toepassing op de opdracht. Opdrachtgever is te allen tijde gerechtigd haar betalingsverplichting op te schorten indien de adviseur tekortschiet, dan wel tekort dreigt te schieten in de nakoming van enige verplichting voortvloeiende uit de opdracht, de DNR 2011 met dit Addendum en de wet, ongeacht of deze tekortkoming toerekenbaar is aan de adviseur.

Vertraging of onderbreking van de opdracht

20. Indien er sprake is van een vertraging of onderbreking van de opdracht dan komen, in afwijking van artikel 20 lid 2 sub d DNR 2011 alleen voor vergoeding in aanmerking alle redelijkerwijs gemaakte door opdrachtgever geaccordeerde kosten, voortvloeiend uit verplichtingen die de adviseur reeds is aangegaan met het oog op de vervulling van de opdracht te rekenen tot de dag waarop de onderbreking/vertraging schriftelijk is aangezegd.
21. In afwijking van artikel 20 lid 3 DNR 2011 is opdrachtgever uitsluitend verplicht de betreffende schade te vergoeden, indien de onderbreking en/of de vertraging opdrachtgever kan worden toegerekend, onverminderd de gehoudenheid van de adviseur die schade zoveel mogelijk te beperken.

Opzegging opdracht

22. Artikel 22 is niet van toepassing op de opdracht. De lijst met gronden voor opzegging als opgenomen in artikel 25 van de DNR 2011 is niet limitatief en deze kan door ieder der partijen nader worden aangevuld. In aanvulling op het gestelde in Artikel 25 van de DNR 2011 geldt als opzeggingsgrond: een conflict tussen de adviseur en de (toekomstige) gebruikers van het object.

- Onder opzegging van de opdracht verstaan partijen de tussentijdse opzegging van een fase van de opdracht. Beëindiging van de opdracht na afronding van een bepaalde fase wordt niet aangemerkt als een opzegging als bedoeld in de hoofdstukken 8 en 9 van DNR 2011 en leidt niet tot de betalingsverplichting als bedoeld in hoofdstuk 10 DNR 2011.
23. Het bepaalde in artikel 29 DNR 2011 is niet van toepassing. Opdrachtgever heeft het recht de opdracht zonder dat enige ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst is vereist, geheel of gedeeltelijk te ontbinden door middel van een aan de adviseur gericht aangetekend schrijven, indien:

- a. de adviseur zijn bedrijfsuitoefening geheel dan wel een wezenlijk gedeelte daarvan staakt dan wel overdraagt, dan wel indien zijn bedrijf wordt geliquideerd, vereffend en/of ontbonden;
 - b. indien de adviseur de vrije beschikking mocht verliezen over zijn vermogen of een zodanig gedeelte daarvan, respectievelijk op een zodanige wijze dat naar het oordeel van opdrachtgever deugdelijke en tijdige uitvoering van de opdracht in gevaar dreigt te komen;
 - c. de adviseur (voorlopige) surseance van betaling aanvraagt, aan adviseur (voorlopige) surseance van betaling wordt verleend, het faillissement van adviseur wordt aangevraagd of adviseur in staat van faillissement wordt verklaard, dan wel haar crediteuren een onderhands akkoord aanbiedt.
24. Na beëindiging van de opdracht is de adviseur te allen tijde verplicht op eerste verzoek van de opdrachtgever binnen 5 dagen alle in zijn bezit zijnde documenten en andere informatiedragers die in het kader van de opdracht zijn vervaardigd en naar het oordeel van de opdrachtgever noodzakelijk zijn, aan de opdrachtgever ter hand te stellen.
 25. In afwijking van artikel 33 lid 2 DNR 2011 is opdrachtgever, bij tussentijdse opzegging van de opdracht voor de betreffende fase, gehouden te betalen de advieskosten in de betreffende fase berekend naar de stand van de werkzaamheden ten tijde van de opzegging.
 26. Het bepaalde in artikel 33 lid 3 en artikel 35 lid 3 en lid 4 DNR 2011 is niet van toepassing op de opdracht.
 27. In afwijking van artikel 37 lid 3 DNR 2011 is opdrachtgever verplicht om bij opzegging door opdrachtgever of adviseur op grond van een toerekenbare tekortkoming of laakbaar handelen aan de kant van de adviseur, voor zover de door de adviseur verrichte werkzaamheden naar de mening van opdrachtgever voor hem van nut zijn, de declaratie van de adviseur te voldoen tot ten hoogste 90% van het honorarium berekend naar de stand van de werkzaamheden ten tijde van de opzegging.
 28. Het bepaalde in artikel 37 lid 4 en lid 5 DNR 2011 is niet van toepassing.
 29. In afwijking van, en in aanvulling op de artikelen 34, 36, 38, 40, 42 en 44 DNR 2011 heeft opdrachtgever het recht zonder tussenkomst of toestemming van de adviseur diens advies te (laten) gebruiken:
 - (i) na beëindiging van de opdracht na afronding van een bepaalde fase; of
 - (ii) na beëindiging van de opdracht om wat voor reden dan ook en op welke wijze dan ook; of
 - (iii) na ontbinding van de opdracht.
 30. In afwijking van artikel 39 lid 2 DNR 2011 is opdrachtgever, bij tussentijdse opzegging van de opdracht voor de betreffende fase, gehouden te betalen de advieskosten in de betreffende fase berekend naar de stand van de werkzaamheden ten tijde van de opzegging.
 31. Het bepaalde in artikel 39 lid 3 en lid 4 DNR 2011 is niet van toepassing.
 32. In afwijking van artikel 41 lid 2 DNR 2011 is opdrachtgever, bij tussentijdse opzegging van de opdracht voor de betreffende fase, gehouden te betalen de advieskosten in de betreffende fase berekend naar de stand van de werkzaamheden ten tijde van de opzegging.
 33. Het bepaalde in artikel 41 lid 3 en lid 4 DNR 2011 is niet van toepassing.
 34. In afwijking van artikel 43 lid 3 DNR 2011 is opdrachtgever verplicht om bij opzegging van de opdracht door opdrachtgever of adviseur op grond van een toerekenbare tekortkoming of laakbaar handelen aan de kant van de adviseur, voor zover de door de adviseur verrichte werkzaamheden naar de mening van opdrachtgever voor hem van nut zijn, de declaratie van de adviseur te voldoen tot ten hoogste 90% van het honorarium berekend naar de stand van de werkzaamheden ten tijde van de opzegging.
 35. Het bepaalde in artikel 43 lid 4 en lid 5 DNR 2011 is niet van toepassing.

Eigendom- en auteursrecht adviseur

36. In afwijking van Artikel 46 lid 1 DNR 2011 verleent de adviseur, met het aanvaarden van de opdracht, aan de opdrachtgever een onherroepelijke en eeuwigdurende licentie en alle overige medewerking tot alle openbaarmakings- en vervoelvoudigingshandelingen in de meest ruime zin van tekeningen, schetsen, foto's en alle andere afbeeldingen van het bouwproject. De licentie omvat mede het recht het advies uit te voeren of te doen uitvoeren en een nog niet voltooid advies te laten voltooiën door een andere adviseur en het aldus voltooid advies vervolgens uit te (laten) voeren. De vergoeding voor deze licentie is begrepen in het honorarium. Openbaarmaking door de opdrachtgever vindt plaats onder vermelding van de naam van de adviseur of andere aanduiding als maker. In aanvulling op artikel 46 lid 2d zal de adviseur voor kleine wijzigingen zijn toestemming redelijkerwijze niet onthouden. Artikel 46, lid 3 van de DNR 2011 blijft buiten toepassing.
37. Het is opdrachtgever te allen tijde toegestaan zonder instemming van de adviseur het object aan te passen, geheel of gedeeltelijk te slopen en/of te renoveren, wanneer de bouwtechnische staat van het object dat naar het oordeel van opdrachtgever vereist of wanneer opdrachtgever op grond van redelijke overwegingen daartoe besluit.
38. In afwijking van artikel 47 lid 2 DNR 2011 zijn de kosten als bedoeld in artikel 47 lid 1 van de DNR 2011 begrepen in het honorarium van de adviseur.
39. In afwijking van artikel 48 lid 1 DNR 2011 heeft de adviseur het recht het werk te herhalen na schriftelijke toestemming van opdrachtgever. Opdrachtgever kan aan haar toestemming voorwaarden verbinden.
40. In afwijking van artikel 48 lid 2 DNR 2011 verleent de adviseur met het aanvaarden van de opdracht aan opdrachtgever toestemming het werk geheel dan wel gedeeltelijk nogmaals te gebruiken.

Financiële bepalingen

41. In aanvulling op artikel 50 DNR 2011 wordt in de advieskosten eveneens geacht te zijn begrepen de vergoeding voor alle andere werkzaamheden die de adviseur voor een behoorlijke uitvoering van de opdracht moet verrichten. Deze werkzaamheden zullen niet afzonderlijk worden vergoed tenzij zulks voorafgaand aan de uitvoering daarvan schriftelijk is overeengekomen tussen adviseur en opdrachtgever.
42. In aanvulling op artikel 50 DNR 2011 wordt in de advieskosten eveneens geacht te zijn begrepen deelname aan bewonersbijekomsten alsmede de vergoeding voor tekeningen en beeldmateriaal bestemd voor informatieverstrekking aan de eindgebruiker.
43. Het bepaalde in artikel 53 en 54 lid 2 DNR 2011 is niet van toepassing.
44. In aanvulling op artikel 55 lid 1 DNR 2011 kunnen wijzigingen als bedoeld in dit artikel uitsluitend zijn ingrijpende wijzigingen van het programma van eisen dan wel ingrijpende wijzigingen als gevolg van veranderingen van overheidsvoorschriften of -beschikkingen. Veranderende detailleringen kunnen nimmer als (ingrijpende) wijzigingen in de zin van artikel 55 lid 1 DNR 2011 worden aangemerkt.
45. In aanvulling op artikel 56 lid 3 DNR verzendt adviseur de declaratie elektronisch zodat deze met inachtneming van de door de opdrachtgever gegeven specificaties en voorgeschreven manier van e-factureren elektronisch kan worden ontvangen en verwerkt. Op de factuur vermeldt de adviseur;
 - de wettelijke vereisten waaraan de factuur moet voldoen zoals: naam, adres, postcode, woonplaats, bank/gironummer en de benodigde IBAN- en BIC-gegevens, BTW-nummer, KvK-nummer;
 - het factuuradres van de adviseur;
 - het totale factuurbedrag inclusief en exclusief BTW;
 - het ordernummer en de budgethouder zoals verstrekt door de opdrachtgever; en
 - eventuele nadere eisen in overleg met de opdrachtgever.
46. In afwijking van artikel 56 lid 4 DNR 2011 hanteert opdrachtgever een betalingstermijn van 30 (kalender)dagen na ontvangst van de declaratie.
47. In afwijking van artikel 56 lid 5 DNR 2011 zal een onjuiste declaratie, ook wanneer slechts een onderdeel onjuist is, per omgaande met vermelding van de onjuistheid worden geretourneerd. Deze declaratie wordt als niet-ingediend beschouwd.
48. Het bepaalde in artikel 56 lid 6, 7 en 9 van de DNR 2011 is niet van toepassing.
49. In afwijking van artikel 58 lid 2 DNR 2011 worden alle geschillen die naar aanleiding van deze opdracht tussen opdrachtgever en adviseur ontstaan, ter keuze van opdrachtgever beslecht door de gewone rechter, dan wel de Raad van Arbitrage voor de Bouw. Indien de adviseur een procedure aanhangig wil maken, zal hij opdrachtgever gedurende één maand in de gelegenheid stellen schriftelijk haar keuze kenbaar te maken. Indien de adviseur een spoedeisend belang heeft bij een voorlopige voorziening, kan hij de termijn bekorten tot vijf werkdagen.

Arbeidsvoorwaardelijke bepalingen

50. De adviseur staat ervoor in dat de door hem voor de uitvoering van het werk in te schakelen personeelsleden of andere hulpverleners waaronder mede begrepen personeelsleden van door adviseur in te schakelen anderen, als bedoeld in artikel 5 van de DNR 2011, gerechtigd zijn om in Nederland werkzaamheden te verrichten.
51. De adviseur houdt zich bij de uitvoering van het werk aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsvoorwaarden en aan de CAO die voor hem van toepassing is. De adviseur legt alle arbeidsvoorwaardelijke afspraken ten behoeve van de uitvoering van het werk op een inzichtelijke en toegankelijke wijze vast. De adviseur verschaft desgevraagd en onverwijld aan bevoegde instanties toegang tot deze arbeidsvoorwaardelijke afspraken en werkt mee aan controles, audits en/of loonvalidatie. De adviseur verschaft desgevraagd en onverwijld aan de opdrachtgever, dan wel aan de door hem aangewezen persoon, toegang tot de onder sub c genoemde arbeidsvoorwaardelijke afspraken indien de opdrachtgever dit noodzakelijk acht in verband met het voorkomen of de behandeling van een loonvordering aangaande verrichte arbeid ten behoeve van de uitvoering van het werk. De adviseur is verplicht om deze bepaling in eventueel door hem af te sluiten overeenkomsten met anderen, als bedoeld in artikel 5 van de DNR 2011, op te nemen en dezen te verplichten deze bepaling in eventueel door hen af te sluiten overeenkomsten, in het kader van deze opdracht, op te nemen.

Belangenverstrengeling, omkoping en contracten

52. De adviseur zal aan de opdrachtgever, zijn personeel of vertegenwoordigers, noch aan derden, aanbieden c.q. toezeggen, voor zichzelf of enige andere partij, enige schenking, beloning, compensatie of profijt van welke aard dan ook die uitgelegd kan worden als een onwettige praktijk. Het is daarnaast verboden op enigerlei wijze gebruik te maken van de diensten van medewerkers van opdrachtgever bij of in het kader van werkzaamheden die direct dan wel indirect worden of kunnen worden uitgevoerd. Indien blijkt dat de adviseur in strijd heeft gehandeld met voornoemde, kan de opdrachtgever de opdracht zonder ingebrekestelling geheel of gedeeltelijk met onmiddellijke ingang ontbinden, dit zonder tot enige schadevergoeding te zijn gehouden.